

SPIS TREŚCI

Wstęp (Jerzy Tomaszewski)	5
 CZĘŚĆ I. PRZED ODZYSKANIEM NIEPODLEGŁOŚCI (Piotr Wróbel)	
1. Zabór rosyjski	13
1.1. Żydzi polscy pod władzą Rosji	13
1.2. Położenie prawne Żydów i zmiany sytuacji po 1881 r.	22
1.3. Liczba i rozmieszczenie Żydów	25
1.4. Emigracja	29
1.5. Asymilacja	31
1.6. Konflikty wewnętrzne gminy wyznaniowej	33
1.7. Sytuacja gospodarcza i struktura zawodowa	36
1.8. Życie polityczne	40
1.9. Życie kulturalne	48
1.10. Stosunki polsko-żydowskie w ostatnich latach przed wybuchem wojny	53
2. Zabór pruski	56
2.1. Żydzi pruscy przed rozbiorami Rzeczypospolitej	57
2.2. Zmiany sytuacji i położenia prawnego Żydów od początku XIX w.	58
2.3. Liczba i rozmieszczenie Żydów	62
2.4. Emigracja Żydów z Wielkopolski	67
2.5. Asymilacja	68
2.6. Struktura zawodowa i sytuacja gospodarcza	71
2.7. Stosunki z Polakami i Niemcami	72
2.8. Życie polityczne	75
2.9. Ostatnie lata przed wojną światową	77
3. Zabór austriacki	78
3.1. Żydzi galicyjscy i austriaccy w dobie rozbiorów Rzeczypospolitej	78
3.2. Zmiany sytuacji i położenia prawnego Żydów do trzeciej ćwierci XIX w.	80
3.3. Liczba i rozmieszczenie Żydów w Galicji	83
3.4. Emigracja	88
3.5. Asymilacja	89
3.6. Struktura zawodowa i sytuacja gospodarcza	91
3.7. Wewnętrzne życie gminy	95
3.8. Życie polityczne	97
3.9. Kultura i język	101
3.10. Stosunki z Polakami	102
3.11. Ostatnie lata przed wybuchem wojny	103
4. I wojna światowa	104
4.1. Wybuch wojny a Żydzi niemieccy	105
4.2. Wojna a Żydzi galicyjscy	108
4.3. Wybuch wojny a Żydzi w Rosji i zaborze rosyjskim	110
4.4. Pogarszanie się sytuacji Żydów polskich i rosyjskich od jesieni 1914 r.	114
4.5. Narastanie konfliktu polsko-żydowskiego w ostatnich miesiącach przed ustąpieniem Rosjan z Królestwa Polskiego	116

4.6. Początki niemieckiej okupacji Królestwa Polskiego i Kresów	121
4.7. Stosunki polsko-żydowskie pod okupacją niemiecką	127
4.8. Sytuacja Żydów polskich w ostatnich latach wojny	132

CZĘŚĆ II. NIEPODLEGŁA RZECZPOSPOLITA (*Jerzy Tomaszewski*)

1. Kształtowanie niepodległego państwa	143
2. Problemy demograficzne	157
2.1. Liczba i rozmieszczenie Żydów	157
2.2. Migracje	162
2.3. Struktura społeczno-zawodowa	167
2.4. Różnice regionalne	175
3. Położenie prawne	179
3.1. Równouprawnienie i jego ograniczenia	179
3.2. Gminy wyznaniowe	187
3.3. Ustawodawstwo końca lat trzydziestych	192
4. Położenie gospodarcze	199
4.1. Zjawiska kryzysowe	199
4.2. Antysemityzm gospodarczy	207
4.3. Projekty rozwiązań	211
5. Życie polityczne	216
5.1. Rzeczpospolita demokratyczna (1921–1926)	216
5.2. Rządy silnej ręki (1926–1935)	223
5.3. Dekompozycja obozu rządzącego (1935–1939)	231
5.4. Struktura życia społecznego i politycznego Żydów	238
6. Życie intelektualne	242
6.1. Oświata i nauka	242
6.2. Literatura, teatr i film	254
6.3. Prasa	261
6.4. Sztuki piękne	264

CZĘŚĆ III. WOJNA I OKUPACJA (*Teresa Prekerowa*)

1. Wojna i początek okupacji	273
1.1. Ziemie zachodnie i centralne	273
1.2. Ziemie wschodnie	275
2. Założenia i organizacja niemieckiej akcji zagłady Żydów	276
3. Dyskryminacja Żydów w początkach okupacji	278
4. Getta	282
4.1. Warunki egzystencji	282
4.2. Judenraty	291
4.3. Oświata, życie kulturalne i archiwa	297
4.4. Partie polityczne i prasa	298
5. Żydzi pod władzą radziecką	301
6. Stosunki polsko-żydowskie do 1941 r.	304
6.1. W kraju	304
6.2. Na uchodźstwie	309
7. Przełom 1941 r. — Realizacja Endlösung	312
7.1. Niemiecka okupacja wschodnich ziem Rzeczypospolitej	312
7.2. Sytuacja w Generalnym Gubernatorstwie w 1941/1942 r.	316
7.3. Pierwsze deportacje	318
7.4. Obozy zagłady i obozy koncentracyjne	323
7.5. Nasilenie ludobójstwa	330

8. Zbrojny ruch oporu w gettach	333
8.1. Przygotowania	333
8.2. Powstanie w getcie warszawskim 1943 r.	338
8.3. Walki w innych gettach	340
8.4. Lwów i Łódź	346
9. Ludność i podziemie polskie wobec Żydów w latach 1941–1945	348
9.1. Podziemie cywilne	355
9.2. Armia Krajowa i Armia Ludowa	359
10. Partyzantka żydowska i obozy rodzinne	364
11. Żydzi polscy poza krajem	370
11.1. W ZSRR	370
11.2. Rząd na uchodźstwie wobec Żydów	375
12. Ostatnie miesiące okupacji	381

CZĘŚĆ IV. W POLSCE ZWANEJ LUDOWĄ (*Józef Adelson*)

1. Stosunki demograficzne	387
1.1. Ocaleni w Polsce	387
1.2. Liczebność Żydów w 1945 r.	389
1.3. Repatrianci z głębi ZSRR	390
1.4. Problem bezpieczeństwa ludności żydowskiej	400
1.5. Emigracja do Palestyny	405
1.6. Liczebność Żydów w Polsce w latach 1947–1949	417
1.7. Emigracja do Izraela	421
2. Organizacje społeczno-polityczne i religijne	424
2.1. Początki życia organizacyjnego	424
2.2. Centralny Komitet Żydów w Polsce	426
2.3. Żydowskie kongregacje wyznaniowe	429
2.4. Partie polityczne	433
2.5. Inne organizacje polityczne	447
3. Odbudowa osiedla żydowskiego w Polsce	450
3.1. Środki materialne	450
3.2. Struktura społeczno-zawodowa	453
3.3. Oświata	463
3.4. Opieka społeczna i służba zdrowia	466
3.5. Życie kulturalne	469
4. Kres niezależnego życia społecznego i politycznego Żydów w Polsce	472
Wykaz skrótów	478
Bibliografia	480
Indeks nazwisk	486
Spis map	495
Spis ilustracji	495

Wydawnictwo Naukowe PWN
Wydanie pierwsze
Ark. wyd. 45 Ark. druk. 31,52
Skład i łamanie: Fototyp, Mińsk
Druk ulotniony w maju 1993 r.
Druk i oprawa: Bielsko-Bialskie Zakłady Graficzne